

B&W ADVIES

Kenmerk: 12BW000121

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel: 24 april 2012		Onderwerp: Tarieven maatschappelijke accommodaties	
Te besluiten: 1. Team Ontwikkeling opdracht geven om een notitie over de tarieven voor onze maatschappelijke accommodaties te ontwikkelen conform de bijgevoegde collegeopdracht. 2. De collegeopdracht ter informatie toesturen aan de leden van de gemeenteraad.			
Afdeling/ behandelend ambtenaar: TOW / M.D. van Doorn		Status advies: openbaar	
Portefeuillehouder: G.C. Koopmans-Jacobs		gezien: Ja.	Datum b&w-vergadering: 1 mei 2012
Ingewonnen advies andere teams: TBV		In voorbereidende vergadering: N.v.t.	
Ingewonnen advies/informatie extern: N.v.t.		In raadsvergadering: N.v.t.	
Ingewonnen advies adviseurs: Communicatie		Regelgeving, delegatie of mandaat: N.v.t. Advies Planning&Control: N.v.t.	
	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
G.C. Koopmans-Jacobs			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Gemeentesecretaris			
Teammanager			

Besluit b&w*Akkoord met advies**1/5/12***Bijlagen:**

Collegeopdracht tarieven maatschappelijke accommodaties
Persbericht

Toelichting

1. Aanleiding / Probleemstelling

De vraag of en zo ja, op welke manier we kostendekkende tarieven zouden kunnen invoeren, speelt al een aantal jaren. In het raadsvoorstel behorend bij de nota 'Een visie op beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties' uit 2011 hebben we aangekondigd om onderzoek te willen doen 'naar een systeem voor het berekenen van kostendekkende tarieven voor de verschillende soorten accommodaties'. Ook zou hierdoor de hoogte van de indirecte subsidie duidelijk worden – een andere langjarige wens.

Om daadwerkelijk inzicht te krijgen in de hoogte van de indirecte subsidie, hebben we in 2011 de kostendekkende tarieven berekend voor de verschillende clusters van onze accommodaties. Omdat de kostendekkende tarieven veel hoger blijken te liggen dan de huidige tarieven, is een invoering van een systeem met kostendekkende tarieven ingrijpend voor de gebruikers van onze accommodaties. Dit alles vraagt om principiële (en politieke) keuzes. Om die reden hebben we ervoor gekozen om de raad actief te betrekken bij de discussie rondom het al dan niet invoeren van een systeem van kostendekkende tarieven.

Op 1 december 2011 heeft de commissie burger gesproken over de kostendekkende tarieven. Daarbij zijn enkele min of meer richtinggevende uitspraken gedaan. De tarieven zijn echter nog niet ingevoerd en een keuze voor een (eventueel) nieuw systeem is evenmin gemaakt.

2. Aansluiting bij collegeprogramma('s)

Samenleven

3. Doelstelling en beoogd effect

- Inzicht in de hoogte van kostendekkende tarieven, voor zowel de gemeente als de (individuele) gebruikers.
- Helder krijgen welke uitgangspunten we willen hanteren als basis voor ons tarieven-systeem.
- Een tariefstelsel ontwikkelen dat voldoet aan de eisen van duidelijke uitgangspunten en 'eerlijkheid'. Deze systematiek doorvertalen naar de tarievenverordening.
- Inzicht in de gevolgen en de wenselijkheid van een eventuele tariefverhoging.

4. Ingewonnen adviezen/informatie

- A. Vakteams: TBV
- B. Extern: N.v.t.
- C. Adviseurs:
 - 1. Communicatie
- D. Team Kwaliteit P&C: N.v.t.

5. Ambtelijk advies aan het college

Opdracht geven aan het Team Ontwikkeling voor het opstellen van een notitie over tarieven voor onze maatschappelijke accommodaties.

De manier waarop we dat willen doen, kunt u lezen in de bijlage.

6. Middelen

a. Communicatie

Is er een communicatieplan over dit onderwerp? Nee.
Zo nee, waarom niet?
Zodra we meer zicht hebben op de scenario's, overleggen we met de communicatieadviseur over de manier waarop we hierover kunnen communiceren. Het onderwerp is al wel met Team Advies besproken (zie persbericht).
Heeft er al communicatie plaatsgevonden? Nee.
Zo ja, welke communicatie heeft er al plaatsgevonden?
N.v.t.
Welke in- en externe doelgroepen worden er over het besluit geïnformeerd?
We gaan de collegeopdracht niet actief communiceren aan doelgroepen.
Hoe wordt het voorstel gecommuniceerd?
Om misverstanden te voorkomen, hebben we een persbericht bijgevoegd over deze collegeopdracht. Hiermee willen we voorkomen dat er een verkeerd beeld ontstaat van de strekking van de collegeopdracht. De strekking is immers niet dat we de tarieven gaan aanpassen omdat we meer inkomsten willen genereren, maar dat we onderzoeken welk tariefstelsel het beste in de Overbetuwe situatie past. Een tariefverhoging kan wel het gevolg zijn.

b. Juridisch

Wie is het bevoegde bestuursorgaan? College.
Is er een beslistermijn van toepassing? Nee.
Zo ja, voor welke datum moet het besluit bekend worden gemaakt? N.v.t.
Is bekendmaking van het besluit verplicht? Nee.
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) bekendgemaakt?
N.v.t.
Is mededeling van het besluit verplicht? Nee.
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) meegedeeld?
N.v.t.

c. Financieel

De vaststelling van de collegeopdracht brengt geen directe financiële gevolgen met zich mee. Als tijdens het proces blijkt dat we een (klein) werkbudget nodig hebben, zullen we dit alsnog aanvragen.

7. Uitvoering en evaluatie

Als u instemt met deze collegeopdracht, kunnen wij van start gaan met de uitvoering ervan.

De planning hebben we in de collegeopdracht verwerkt. We streven naar besluitvorming over een nieuw tariefstelsel aan het einde van 2012. De invoering van een eventueel nieuw tariefstelsel is gepland voor 2014. U leest hierover meer in de collegeopdracht.

We nemen het onderwerp evaluatie mee in de totstandkoming van de notitie dan wel de tarievenverordening.

Collegeopdracht nieuw tariefstelsel

1. Achtergrond en aanleiding

De vraag of en zo ja, op welke manier we kostendekkende tarieven zouden moeten gaan invoeren, speelt al een aantal jaren. In het raadsvoorstel behorend bij de nota 'Een visie op beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties' uit 2011 hebben we aangekondigd om onderzoek te willen doen 'naar een systeem voor het berekenen van kostendekkende tarieven voor de verschillende soorten accommodaties'. Ook zou hierdoor de hoogte van de indirecte subsidie duidelijk worden – een andere langjarige wens.

Om daadwerkelijk inzicht te krijgen in de hoogte van de indirecte subsidie, hebben we in 2011 de kostendekkende tarieven berekend voor de verschillende clusters van onze accommodaties. Omdat de kostendekkende tarieven veel hoger blijken te liggen dan de huidige tarieven, is een invoering van een systeem met kostendekkende tarieven ingrijpend voor de gebruikers van onze accommodaties. Dit alles vraagt om principiële (en politieke) keuzes. Om die reden hebben we ervoor gekozen om de raad actief te betrekken bij de discussie rondom het al dan niet invoeren van een systeem van kostendekkende tarieven.

Op 1 december 2011 heeft de Commissie Burger gesproken over de kostendekkende tarieven. Daarbij zijn enkele min of meer richtinggevende uitspraken¹ gedaan. De tarieven zijn echter nog niet ingevoerd en een keuze voor een (eventueel) nieuw systeem is evenmin gemaakt.

2. Problemen en kansen

- Er is (nog) geen duidelijke beleidsmatige argumentatie voor de tarieven van onze maatschappelijke accommodaties. De tarieven die we tot nog toe hanteren zijn 'historisch gegroeid'. Dat roept de vraag op waarom de (huidige) tarieven zijn zoals ze zijn, maar ook of het huidige systeem 'eerlijk' is.
- De standpunten die we in het verleden hebben ingenomen over dit vraagstuk zijn niet geheel eenduidig en bots(t)en soms met elkaar. Bovendien zijn ze nog in ontwikkeling. De discussie in en met de commissie Burger (december 2011) maakte duidelijk dat er voor een systeem van volledig kostendekkende tarieven weinig draagvlak lijkt. Welk systeem dan wel wenselijk is en in welke mate kostendekkendheid daarin een rol kan spelen, is nog niet duidelijk.
- De hoogte van de kostendekkende tarieven is in 2011 berekend. Hieruit is gebleken dat de huidige tarieven (ver) onder de kostprijs liggen. Dat roept de vraag op of de tarieven (in ieder geval voor bepaalde clusters) omhoog kunnen.

3. Doelen

- Inzicht in de hoogte van kostendekkende tarieven, voor zowel de gemeente als de (individuele) gebruikers.
- Helder krijgen welke uitgangspunten we willen hanteren als basis voor ons tariefstelsel.
- Een tariefstelsel ontwikkelen dat voldoet aan de eisen van samenhang en 'eerlijkheid'. Deze systematiek doorvertalen naar de tarievenverordening.
- Inzicht in de gevolgen en de wenselijkheid van een eventuele tariefverhoging.

¹ Hoewel de Commissie Burger noch de raad een formeel besluit heeft genomen, is uit de oriënterende discussie wel een rode lijn af te leiden. Wij hebben deze integraal verwerkt in de opdracht en nemen de rode lijn mee in het vervolg van het proces.

- Het is wenselijk om een tariefstelsel te ontwikkelen dat kostengerelateerd is, dat wil zeggen dat de tarieven op enigerlei wijze in verbinding staan met de kostendekkende tarieven.
- Kostengerelateerd is niet hetzelfde als (volledige) kostendekkendheid. Volledige kostendekkendheid is niet per se wenselijk en noodzakelijk. Een model waarin het kostendekkingspercentage groeit is denkbaar.
- Er kan verschil zijn tussen de clusters, maar het is wenselijk om te streven naar kleinere verschillen.

4. Resultaten

Deelresultaat: Discussienotitie

Een notitie over de toekomst van het tarievenstelsel in onze gemeente. Deze notitie zal uit een aantal onderdelen bestaan, namelijk:

1. Een analyse van de uitgangspunten die we tot nog toe hanteren voor ons tarievenbeleid.
2. Een aantal scenario's voor de toekomst. We behandelen in ieder geval: a) scenario exploitatiedekkend, b) kostendekkingspercentage, c) huidige stelsel met (beperkte) correcties.
3. Inzicht in de (beleidsmatige en financiële) gevolgen van deze systemen, m.n. voor gebruikers.
4. Een beargumenteerde keuze voor één van de scenario's.
5. Eventueel ook inzicht in de wijze van invoering van een nieuw stelsel (bijvoorbeeld als een ingroeiregeling nodig blijkt).

Eindresultaat: Tarievenverordening

Als deze opdracht is afgerond, hebben we één van de scenario's doorvertaald naar een nieuwe tarievenverordening waarin de tarieven voor de gemeentelijke accommodaties zijn opgenomen.

5. Afbakening

Te betrekken clusters

We betrekken in de discussie over het nieuwe tarievenstelsel de accommodaties binnen de volgende clusters die in onze tarievenverordening zijn opgenomen: binnensport, buitensport en cultuur & welzijn. De positie van het cluster zwembad verschilt, omdat we in dit cluster van een andere berekeningssystematiek (feitelijke kapitaallasten) zijn uitgegaan. Er zijn geen normen om een realistische inschatting van de vervangingswaarde te maken. Binnen dit cluster onderscheiden we bovendien recreatief zwemmen en verenigingsgebruik. Dit zijn twee geheel verschillende onderdelen. We zullen goed moeten bekijken wat de gevolgen voor de tarieven zijn als we een keuze maken voor één van de systemen (een zwemkaartje dat meer dan twee keer zo duur wordt is bijvoorbeeld geen realistische optie). Het cluster betrekken we dus niet zondermeer (in zijn geheel) in de discussie. In de notitie gaan we hier verder op in.

Scenario's

Het college heeft er bewust voor gekozen om de raad in een vroeg stadium te betrekken bij de discussie over kostendekkende tarieven. Daartoe hebben wij eind 2011 een discussienotitie opgesteld aan de hand van de berekende kostendekkende tarieven. De insteek van deze discussie met de Commissie Burger was niet om alle nog openstaande vragen beantwoord te krijgen, maar wel om tot richtinggevende uitspraken te komen. Een aantal scenario's is hierdoor 'afgefallen'. We werken deze scenario's daarom niet meer verder uit in de discussienotitie. In het bijzonder gaat het om de variant om tot de invoering van de berekende, 100% kostendekkende tarieven te komen. Daarvoor lijkt geen draagvlak.

Subsidiebeleid

Afhankelijk van de uiteindelijke keuze is het mogelijk dat (voor sommige gebruikers) de tarieven (sterk) stijgen. We moeten dan de keuze maken of we deze tarieven acceptabel vinden of dat we verenigingen en instellingen willen compenseren (via een tijdelijke ingroeiregeling) dan wel anderszins willen ondersteunen (bijv. met subsidies). Hoe hiermee om te gaan is, zo omschreven we in het discussiestuk uit 2011, een 'vraag voor het subsidiebeleid binnen de verschillende beleidsterreinen'. In het discussiestuk zijn we toen niet verder ingegaan op het subsidiebeleid. Die lijn trekken we nu door. We moeten allereerst helder hebben welk tarievenstelsel we gaan invoeren. Pas dan worden immers de

consequenties inzichtelijk en kunnen we bepalen of en zo ja, op welke manier er 'corrigerend' dan wel aanvullend beleid moet komen.

Vertrekpunt

Het vertrekpunt voor de discussie zijn de uitkomsten van het onderzoek dat we eind 2011 hebben uitgevoerd naar de kostendekkende tarieven. We gaan in deze discussie dus telkens uit van de cijfers waarover de Commissie Burger in december 2011 heeft gesproken.

Bezuiniging

De discussie over de kostendekkendheid van onze tarieven is niet ingegeven door een bezuinigingstaakstelling. Een toename van de inkomsten door het toepassen van een ander tariefensysteem kan echter wel een mogelijke *uitkomst* zijn.

6. Aanpak

Producten

Product	Inhoud	Besluitvorming voorzien op*
Keuze-/discussie-notitie met scenario's	• Inventariseren+analyse uitgangspunten • Aantal scenario's • Financiële en beleidsmatige gevolgen van de scenario's • Beargumenteerde keuze voor een scenario • Eventueel blik op de uitvoering	<u>College:</u> 11 september 2012 <u>Voorronde/voorbereidende vergadering:</u> 2 oktober/23 oktober <u>Raad:</u> 27 november
Tarieven-Verordening 2014	• Uitwerking gekozen scenario naar tarievenverordening 2014 • Vaststellen van de tarieven	<u>College:</u> oktober 2013 <u>Politieke avond:</u> november 2013 <u>Raad:</u> december 2013

Informatie en communicatie

College en raad	Rol	Wat
College	Portefeuillehouder	Overleg over concept scenario's
	Besluitvorming*	1. Discussienotitie met scenario's 2. Tarievenverordening 2014
Raad	Vorbereidend	Discussienotitie met scenario's
	Besluitvorming*	1. Discussienotitie 2. Tarievenverordening 2014

* We hebben al eerder aangegeven dat we de raad willen betrekken bij het proces om tot een nieuw tariefensysteem te komen. In de planning zijn we daarom uitgegaan van een 'extra' voorronde op 2 oktober. De doorgeleiding naar de raad zal dan plaatsvinden op 23 oktober, waarna de raad op 27 november een besluit kan nemen. Omdat de tarievenverordening 2013 echter al in oktober gereed moet zijn (voor besluitvorming in december) is het niet mogelijk om het nieuwe systeem in 2013 *in te voeren*. Omdat een nieuw tariefensysteem ingrijpende gevolgen kan hebben, verkiezen wij echter zorgvuldigheid boven snelheid.

Betrokkenen intern	Rol	Wat
Diverse relevante beleidsmedewerkers	Adviseren/meewerken	Opvragen begrotingsgegevens gebruikers accommodaties, inventarisatie beleidsmatige gevolgen
Communicatieadviseur	Adviseren	Communicatieplan
Financieel en juridisch consulent	Adviseren/meewerken	Eventueel begrotingstechnische gevolgen doorrekenen/juridische aspecten bekijken

Betrokkenen extern	Rol	Wat
Gebruikers maatschappelijk vastgoed (verenigingen en instellingen)	Informereren en raadplegen	Informereren over onze plannen Inbreng: Aanleveren (begrotings)gegevens om analyse van de gevolgen te kunnen maken
Verhuurders/beheerders maatschappelijk vastgoed	Informereren en raadplegen	Informereren over onze plannen

Financiën

Op voorhand is niet bekend of wij alle benodigde informatie/expertise beschikbaar hebben. Misschien is het nodig om aanvullende deskundigheid/informatie van een externe deskundige in te winnen.

We overwegen nog of het noodzakelijk is om informatiebijeenkomst te houden voor gebruikers van maatschappelijke accommodaties, zoals verenigingen. We zullen een budget aanvragen als in de loop van het proces blijkt dat dit nodig is.

Besloten in de B&W-vergadering van 1 mei 2012.

Th.M.M. Hoex
gemeentesecretaris

Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Ambtelijk vertegenwoordiger	Opdrachtnemer:
Gera Koopmans-Jacobs	Gerald Gnodde	Matthijs van Doorn
Datum:	Datum:	Datum:

Persbericht

24 april 2012

College onderzoekt tariefstelsel voor maatschappelijke accommodaties

Kostendekkende tarieven in beeld gebracht

Eind vorig jaar heeft het college de hoogte van de kostendekkende tarieven voor maatschappelijke accommodaties in Overbetuwe berekend. Hiermee is ook de hoogte van indirecte subsidiëring in beeld gebracht. Dit was een langjarige wens van de gemeenteraad. De toenmalige commissie Burger heeft deze stukken bediscussieerd in december 2011. Op basis van de uitkomsten van deze discussie wordt er nu een vervolg gegeven aan het vraagstuk van het 'tariefstelsel'.

Achtergrond

Vorig jaar is gebleken dat de huidige tarieven onder de kostprijs liggen, hoewel dat per cluster van voorzieningen wel sterk verschilt.

De primaire insteek is nu om duidelijke uitgangspunten te formuleren en heldere keuzes te maken. Op dit moment kent de gemeente namelijk een systeem dat vooral 'historisch' is gegroeid. Een duidelijkere beleidsmatige argumentatie voor de tarieven die de gemeente hanteert voor maatschappelijke accommodaties is gewenst.

Hoewel dit niet de aanleiding is voor de discussie, riep de lage(re) kostendekkendheid ook de vraag op of de kostdekking (in ieder geval voor bepaalde clusters) omhoog kan. Deze vraag wordt meegenomen in het onderzoek naar een nieuw tariefstelsel in Overbetuwe.

Proces

De gemeente Overbetuwe gaat nu een aantal scenario's ontwikkelen voor een nieuw tariefstelsel. Om de gevolgen van de scenario's voor de gebruikers in kaart te brengen, vraagt de gemeente gebruikers van accommodaties om een vragenlijst in te vullen en gegevens aan te leveren. Hierdoor kan er een zorgvuldige afweging worden gemaakt.

De besluitvorming over de tarieven is voorzien eind 2012. De eventuele invoering van een nieuw systeem kan dan in 2014 plaatsvinden.

Bezoekadres:

Gemeente Overbetuwe
Dorpsstraat 67
6661 EH ELST

Postadres:

Postbus 11
6660 AA ELST

gemeente **Overbetuwe**

Noot voor de redactie

Hebt u nog vragen over dit persbericht, dan kunt u contact opnemen met Communicatie van de gemeente Overbetuwe, W.G.G. Alink, telefoonnummer (0481) 362 300.

Bezoekadres:

Gemeente Overbetuwe
Dorpsstraat 67
6661 EH ELST

Postadres:

Postbus 11
6660 AA ELST

